

Innst. O. nr. 48

(1999-2000)

Innstilling fra familie-, kultur- og administrasjonskomiteen om lov om endringer i lov 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven)

Ot.prp. nr. 97 (1998-1999)

Til Odelstinget

SAMMENDRAG

Konkurranseloven trådte i kraft 1. januar 1994. Blant annet utviklingen av EØS' konkurransepolitikk i de senere år tilsier, etter regjeringens syn, en bred gjennomgang av norsk konkurransepolitikk og den norske konkurranseloven. En bred gjennomgang av konkurransepolitikk og lovverk vil erfaringsmessig ta tid. Gjennomgangen av konkurranselovgivningen i Norge bør etter regjeringens oppfatning foregå parallelt med arbeidet i EU. Resultatene av denne gjennomgangen vil derfor antakelig ikke føre til lovendringer før i 2002. Erfaringen med konkurranseloven har imidlertid vist at det før den tid er behov for å foreta enkelte endringer av teknisk karakter og enkelte endringer som er nødvendig for å gjennomføre en effektiv konkurransepolitikk.

De viktigste forslagene til endringer i konkurranseloven som fremmes er følgende:

- Regjeringen foreslår en hjemmel i konkurranseloven § 3-11 om inngrep mot bedriftserved som Konkurransetilsynet midlertidig kan forby gjennomføringen av et bedriftserved og treffe andre midlertidige tiltak som anses nødvendig inntil tilsynet endelig har vurdert ervervet. Hjemmelen til vedtak om midlertidig forbud eller andre nødvendige tiltak innebærer at Konkurransetilsynet må foreta en konkret vurdering i den enkelte sak både med hensyn til om det anses nødvendig å treffe slikt vedtak og hvilke tiltak som i så fall anses nødvendige for å sikre at formålet med fusjonskontrollen oppnås. Vedtak om midlertidig tiltak kan da tilpasses behovet i den konkrete saken som er under vurdering. I vurderingen av om det vil være nødvendig å treffe et slikt vedtak, må tilsynet ha en vid skjønnsadgang. Praksis har vist at mens tilsynet vurderer inngrep mot et bedriftserved etter konkurranseloven § 3-11, kan partene i

ervervet integrere de involverte bedriftene på en slik måte at det er vanskelig eller umulig for tilsynet å gripe inn mot ervervet på en effektiv måte. Det vises til at vedtak om midlertidig tiltak vil være aktuelt for svært få av alle de bedriftserved som gjennomføres hvert år. Det er således en hjemmel som forutsettes benyttet kun unntaksvis.

- Det foreslås videre en ny § 1-8 og en endring i § 6-1 i loven slik at Konkurransetilsynet gis hjemmel til å innhente opplysninger og utveksle, også taushetsbelagte, opplysninger med andre staters konkurransemyndigheter. Det er en forutsetning at dette er nødvendig for å oppfylle Norges forpliktelser i avtaler med fremmed stat eller internasjonal organisasjon. Det er videre en forutsetning at mottaker bare kan viderefremme opplysningene etter samtykke fra Konkurransetilsynet. Bestemmelsene er nødvendige for å effektivisere arbeidet med å bekjempe internasjonale konkurranseoverreguleringer i samsvar med anbefalinger fra OECD.
- Det foreslås også en ny § 1-7 om at lovens forbud mot samarbeid ikke skal komme til anvendelse på samarbeid som er omfattet av et gruppeunntak eller individuelt unntak etter EØS-avtalen artikkel 53 nr. 3. Forslaget kodifiserer Konkurransetilsynets praksis. Den er bl.a. basert på en tolking av forrangsprinsippet i EØS-loven § 2 og lojalitetsplikten i EØS-avtalen artikkel 3. Enkelte EU-land, bl.a. Danmark og Storbritannia, har også lovregulert forholdet mellom unntak etter EF-traktaten artikkel 81 nr. 3 og nasjonal konkurranselovgivning på tilsvarende måte. Forslaget vil redusere næringslivets usikkerhet på dette punkt.
- Forbudet mot fastsetting eller påvirkning av priser, avanser og rabatter i § 3-1 annet ledd og unntaket fra forbudet i fjerde ledd foreslås endret, slik at bestemmelsen også omfatter leverandører av

tjenester. Endringen vil innebære at leverandører av tjenester, på samme måte som leverandører av varer, ikke kan fastsette eller påvirke sine videreforhandleres priser på annen måte enn ved å fastsette veiledende priser.

I tillegg foreslås det flere mindre endringer som dels er en presisering av gjeldende rett og dels er oppretting av feil og mangler ved konkurranseloven som er avdekket etter at den ble vedtatt.

En har vurdert ytterligere endringer i loven, men er kommet til at disse bør tas opp i sammenheng med en planlagt større lovrevisjon. Det gjelder bl.a. endringer i klageordningen etter konkurranseloven som Stortinget, i vedtak 19. mai 1998, ba regjeringen vurdere både ut fra et konkurransepolitisk og et forvaltningspolitisk perspektiv.

Det er imidlertid foretatt en foreløpig vurdering av klageordningen. Vurderingen konkluderer med at det ikke umiddelbart er behov for en endring, men at utviklingen i retning av desentralisert håndheving av EØS-avtalens konkurranseregler for foretak kan reise spørsmål om organisering av konkurransemyndigheten, herunder klageordningen. Videre har omreguleringen av tunge sektorer, eksempelvis kraft, tele og post, som er foretatt og fortsatt pågår, aksentuert rollekonflikten mellom staten som eier og regulator. Det kan ha betydning for synet på klageordningen etter konkurranseloven.

KOMITEENS MERKNADER

Regjeringen har i Ot.prp. nr. 97 (1998-99) lagt frem flere forslag til endringer i konkurranseloven. Komiteen mener de fleste endringene er av mindre karakter og innehar enkelte presiseringer og opprettelser av feil og mangler som er avdekket etter at loven ble vedtatt.

Komiteen registrerer at regjeringen i proposisjonen også har vurdert ytterligere endringer i loven, men planlegger å ta disse i en større lovrevisjon. Komiteen har merket seg dette, og behandler derfor ikke disse eventuelle endringer i denne omgangen.

Komiteen vil derfor kun omtale og behandle de endringer komiteen mener er av prinsipiell karakter.

Ny § 1-7: Forholdet mellom konkurranselovens forbud i §§ 3-1 til 3-4 og samarbeide unntatt etter EØS-avtalen artikkel 53 nr. 3 (Proposisjonen pkt. 4.2)

Komiteen støtter regjeringens forslag som innebærer en kodifisering av Konkurransetilsynets praksis, og bringer lovens ordlyd i overensstemmelse med Norges forpliktelser etter EØS-avtalen. Komiteen har ingen merknad utover dette.

§ 3-1 annet og fjerde ledd: Endring av ordlyden slik at forbudet mot fastsetting og påvirkning av priser, avanser og rabatter samt adgangen til å prisveilede inkluderer både vare- og tjenesteleverandører (Proposisjonen pkt. 4.4)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet, registrerer at konkurranselovens § 3-1 annet ledd forbyr en eller flere leverandører av varer å fastsette eller søke å påvirke priser, rabatter eller avanser for avtakernes salg av varer eller tjenester. Etter dagens ordlyd i loven gjelder bestemmelsen bare leverandører av varer og ikke leverandører av tjenester. Rene tjenesteleverandører omfattes derfor ikke av dagens bestemmelser.

Flertallet er enig i at det i dagens bestemmelser er en forskjellsbehandling mellom typer leverandører, noe som særlig har skapt problemer ved eksempelvis franchise. Regjeringens forslag vil innebære at verken leverandører av tjenester eller varer kan påvirke sine videreforhandleres priser på annen måte enn ved å oppgi veiledende priser. Flertallet mener at et skille mellom ulike typer leverandører synes unaturlig.

Flertallet støtter Regjeringens forslag.

Fremskrittspartiets medlemmer er enig i at det i dagens bestemmelser er en forskjellsbehandling mellom typer leverandører, noe som særlig har skapt problemer ved eksempelvis franchise. Regjeringens forslag vil innebære at verken leverandører av tjenester eller varer kan påvirke sine videreforhandleres priser på annen måte enn ved å oppgi veiledende priser. Disse medlemmer mener at et skille mellom ulike typer leverandører synes unaturlig, men disse medlemmer kan imidlertid ikke se at behovet for endringer er godt nok dokumentert. Disse medlemmer mener en bredere vurdering av hva en slik lovendring vil si for konkurransesituasjonen for forskjellige næringer bør fremskaffes.

Disse medlemmer fremmer derfor følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en bredere dokumentasjon vedrørende forslag om endring av ordlyden i § 3-1 annet og fjerde ledd i en større revisjon av konkurranseloven på et senere tidspunkt.»

§ 3-11 nytt fjerde ledd: Innføring av hjemmel for Konkurransetilsynet til å vedta midlertidig forbud mot gjennomføring av bedriftserverv m.v. (Proposisjonen pkt. 4.8)

Komiteen registrerer at konkurranseloven ikke inneholder et generelt forbud mot å gjennomføre et bedriftserverv mens tilsynet vurderer ervervet. Loven

inneholder heller ikke hjemmel for tilsynet til å nedlegge et midlertidig forbud mot å gjennomføre et erverv i en konkret sak mens det er under vurdering.

Komiteen viser til de erfaringer som har vist at mens tilsynet vurderer inngrep mot et bedriftserverv, kan partene i ervervet integrere de involverte bedriftene på en slik måte at det er vanskelig eller umulig for tilsynet å foreta et effektivt inngrep mot ervervet. Komiteen ser at det kan være praktisk umulig å gjenopprette en eller flere selvstendige enheter med tilnærmet samme innhold og slagkraft som de tidligere selvstendige foretakene. Det kan skyldes organisatoriske endringer, personforflytninger eller splitting og salg av aktiva til tredjepart. På denne måten kan partene forhindre et effektivt inngrep fra Konkurransetilsynet etter lovens § 3-11.

Komiteen viser til at i næringslivet blir beslutninger fattet raskt og fusjoner gjennomført i et raskt tempo. Dette innebærer at det etter kort tid kan være vanskelig for offentlige myndigheter å gripe inn mot erverv fordi det kan være umulig å finne fram til de opprinnelige enhetene. Komiteen ser derfor at det kan være helt umulig for konkurransemyndighetene å reversere en fusjon som er gjennomført. Dette viser at dagens lovregler ikke fungerer etter sin hensikt og taler for at Konkurransetilsynet tillegges den myndighet som regjeringen har foreslått i proposisjonen. Dette er nødvendig for at Konkurransetilsynet skal kunne gjennomføre de oppgaver som det er pålagt.

Komiteen ser også at slike midlertidige inngrep kan påføre bedriftene unødvendige kostnader ved at de ikke kan få realisert synergieffekter raskt. Komiteen mener allikevel at fordelene ved å innføre en slik hjemmel på sikt vil oppveie ulempene og forsvare kundene mot monopolisering. Eventuelle synergier vil bedriftene kunne realisere likevel, men da på et senere tidspunkt.

Komiteen støtter derfor at det innføres en hjemmel i konkurranseloven § 3-11 for tilsynet til i konkrete saker å nedlegge et midlertidig forbud mot å gjennomføre ervervet mens ervervet vurderes. Komiteen presiserer at tilsynet må foreta en kritisk vurdering av behovet for midlertidig inngrep i den enkelte sak før hjemmelen benyttes, og forutsetter at slike eventuelle saker behandles raskt. Komiteen forutsetter at denne hjemmelen ikke benyttes unødvendig.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre viser til at det i dag er etablert tidsfrister for saksbehandling i Konkurransetilsynet. Disse medlemmer mener at det pga. faren for å påføre bedrifter unødvendige kostnader og tap av positive synergieffekter bør innføres stramme tidsfrister.

Fremskrittspartiets medlemmer mener saker av denne karakter derfor bør behandles og avklares innenfor 3 mnd.

Disse medlemmer foreslår derfor følgende :

§ 3-11 fjerde ledd nytt siste punktum skal lyde:

«Midlertidig vedtak etter dette ledd, skal Konkurransetilsynet behandle innen 3 måneder.»

Innføring av hjemmel for Konkurransetilsynet til å overlevere opplysninger underlagt taushetsplikt til utenlandske konkurransemyndigheter.
(Proposisjonen pkt. 4.9)

Komiteen viser til at markedsaktørene i stadig større grad driver virksomhet som er av internasjonal karakter. Komiteen mener derfor at en effektiv kontroll med konkurransereguleringer fordrer samarbeid og informasjonsutveksling mellom statene.

Komiteen viser til at norske konkurransemyndigheter har begrenset anledning til å utlevere taushetsbelagt informasjon, dette pga. at de alminnelige taushetspliktbestemmelsene i forvaltningsloven § 13 følgelig kommer til anvendelse. Overlevering av taushetsbelagt informasjon til andre forvaltningsorganer må derfor skje innenfor forvaltningslovens bestemmelser. Reglene i forvaltningsloven gjelder ved overlevering til norske forvaltningsorganer, og det er nødvendig med en særskilt hjemmel for adgang til utlevering av taushetsbelagte opplysninger til utenlandske konkurransemyndigheter, når dette er nødvendig for å oppfylle Norges avtaler med fremmed stat eller flernasjonalt organisasjon. Regjeringen foreslår at en slik hjemmel innføres, og forutsetter at mottaker bare kan formidle opplysninger videre med samtykke fra Konkurransetilsynet og bare for det formålet som samtykket omfatter. Komiteen registrerer og viser for øvrig til at forslaget er i samsvar med anbefalinger fra OECD og EU.

Komiteen er i utgangspunktet skeptisk til at norske myndigheter skal kunne utlevere opplysningen om norske bedrifter til utenlandske myndigheter. Komiteen mener dette kan føre til at opplysninger som er å anse som forretningshemmeligheter lettere kan komme i feil hender.

Komiteen ser imidlertid at det er mange hensyn som taler for at en slik hjemmel innføres. Komiteen vil her vise til at dagens forretningsliv er blitt svært internasjonalt. For mange norske bedrifter fører dette til en utvidet og bred kontakt med bedrifter i utlandet. For mange bedrifter er markedene ute mer interessante enn hjemmemarkedet. En økende grad av internasjonalisering fører naturligvis til at bedriftene inngår internasjonale allianser, samarbeid og fusjoner. Komiteen ser at dagens landegrenser har liten betydning for internasjonal handel. Komiteen mener derfor det er viktig å sikre en riktig balanse i det internasjonale markedet, noe som har og vil få stor betyd-

ning for oss her i Norge. Komiteen mener derfor at det bør være et tett samarbeid mellom konkurransemyndighetene i de forskjellige land. For at dette samarbeidet skal bli effektivt, mener komiteen det bør åpnes for adgang til å utveksle opplysninger som er av felles interesse landene imellom. Det er grunn til å tro at dette også er en forutsetning for at Norge skal kunne få tak i opplysninger i andre land som har betydning for konkurranseforholdene i Norge. Komiteen støtter derfor at det innføres en hjemmel for at en slik ordning innføres, men med den forutsetning at opplysningene kun utleveres med samtykke fra det norske Konkurransetilsynet og at opplysningene oppbevares med varsomhet. Komiteen mener derfor det må stilles sterke krav til de land som skal motta slike opplysninger og at de har systemer som sikrer en forsvarlig behandling av denne type opplysninger.

Innføring av hjemmel for Konkurransetilsynet til å pålegge ervervsdrivende å innføre internkontroll (Proposisjonen pkt. 4.3)

Komiteens flertall, alle unntatt medlemmene fra Fremskrittspartiet og Høyre, slutter seg til Regjeringens vurdering.

Komiteens medlemmer fra Fremskrittspartiet og Høyre registrerer at regjeringen varsler at det på et senere tidspunkt kan bli aktuelt å komme med forslag om at Konkurransetilsynet kan pålegge ervervsdrivende å innføre internkontroll. Disse medlemmer ser at regjeringens begrunnelse er at det vil virke arbeidssparende fordi Konkurransetilsynets tradisjonelle kontrollbesøk er ressurskrevende for tilsynet og kan være belastende for de ervervsdrivende.

Disse medlemmer ser ikke at dette forslaget er godt nok begrunnet. Disse medlemmer frykter at et slikt forslag vil føre til betydelig mer papirarbeid og byråkrati for bedriftene som igjen vil føre til økte kostnader. Særlig vil disse medlemmer peke på små og mellomstore bedrifter i denne sammenhengen. Disse medlemmer vil derfor allerede nå signalisere skepsis til et slikt forslag.

Klageordningen

Fremskrittspartiets medlemmer vil vise til Dokument nr. 8:72 (1997-98) hvor disse medlemmer fremmet forslag om at «Konkurransetilsynets avgjørelser ikke skal kunne ankes til departementet og Kongen». Disse medlemmer vil presisere at intensjonene med forslaget var få skilt rollene mellom staten som eier og konkurransemyndighet.

Disse medlemmer konstaterer at statens eierskap i norsk næringsliv og finansmarked i stadig større grad kommer i konflikter med konkurransemyndighetenes utøvelse av konkurranseloven. Disse medlemmer vil også vise til Arbeids- og admi-

nistrasjonsdepartementets tilsidesettelse av Konkurransetilsynets vedtak vedrørende dispensasjon fra konkurranselovens § 3-4 jf. § 3-1 for bokbransjeavtalen for bokomsetning.

Disse medlemmer vil påpeke de forviklinger vi står overfor i styringen av det norske samfunnet, særlig sammenblandingen av forvaltning og forretningsmessige interesser.

Disse medlemmer vil her vise til Norman-gruppens rapport som mener «det er en fare for at en sektormyndighet som skal ivareta både konkurransehensyn og andre hensyn vil legge uforholdsmessig stor vekt på de andre hensynene». Norman-gruppen anbefaler videre at «det etableres et skille mellom saker der klageadgangen skal åpne for en politisk avveining mellom konkurransemessige og andre hensyn, og saker der klageadgangen bare skal ivareta de forvaltningsrettslige krav til saksbehandling».

OECD gir også uttrykk for at Norge bør vurdere sin klageordning i sin landrapport.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med lovendringsforslag som vil medføre at Konkurransetilsynets avgjørelser ikke skal kunne ankes til departementet og Kongen.»

Komiteens medlemmer fra Høyre viser til sine merknader i Innst. O. nr. 49 (1997-98). Disse medlemmer mener det er uheldig at departementet er klageinstans i forhold til Konkurransetilsynets vedtak. Disse medlemmer mener det er viktig å utarbeide regler som sikrer at politiske myndigheter i så liten grad som mulig deltar direkte i behandlingen av enkeltsaker. De politiske myndigheters ansvar for konkurransepolitikken bør først og fremst ivaretas gjennom lovverk og forskrifter, og gjennom den årlige budsjettbehandlingen.

Disse medlemmer mener det er uheldig at staten opptre som både eier og klagemyndighet i forhold til Konkurransetilsynets vedtak.

Politisk omgjøring av Konkurransetilsynets vedtak vil i hovedregelen bidra til å svekke konkurransen og rammer dermed forbrukerne. Et eksempel på dette er departementets omgjøring av Konkurransetilsynets vedtak vedrørende bokbransjeavtalen, slik at hindret priskonkurranse på skolebøker.

Disse medlemmer viser til § 28 i forvaltningsloven, som gir påbud om to-instansbehandling for enkeltvedtak. Disse medlemmer understreker at prinsippet om to-instansbehandling i forvaltningen er viktig for å sikre en forsvarlig behandling av enkeltsaker.

Disse medlemmer fremmer følgende forslag:

«Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å endre klageordningen etter konkurranseloven ved at det opprettes en uavhengig klageinstans».

FORSLAG FRA MINDRETALL

Forslag fra Fremskrittspartiet:

Forslag 1

§ 3-11 fjerde ledd nytt siste punktum skal lyde:

Midlertidig vedtak etter dette ledd, skal Konkurransetilsynet behandle innen 3 måneder.

Forslag 2

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med en bredere dokumentasjon vedrørende forslag om endring av ordlyden i § 3-1 annet og fjerde ledd i en større revisjon av konkurranseloven på et senere tidspunkt.

Forslag 3

Stortinget ber Regjeringen komme tilbake til Stortinget med lovendringsforslag som vil medføre at Konkurransetilsynets avgjørelser ikke skal kunne ankes til departementet og Kongen.

Forslag fra Høyre:

Forslag 4

Stortinget ber Regjeringen fremme forslag om å endre klageordningen etter konkurranseloven ved at det opprettes en uavhengig klageinstans.

KOMITEENS TILRÅDING

Komiteen har ellers ingen merknader, viser til proposisjonen og rår Odelstinget til å gjøre slikt

vedtak til lov

om endringer i lov 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven)

I

I lov 11. juni 1993 nr. 65 om konkurranse i ervervsvirksomhet (konkurranseloven) gjøres følgende endringer:

§ 1-2 bokstav a første punktum skal lyde:

Med ervervsvirksomhet menes i denne lov all slags økonomisk virksomhet, varig eller *leilighetsvis*.

Ny § 1-7 skal lyde:

§ 1-7 Forholdet mellom konkurranselovens forbud i §§ 3-1 til 3-4 og samarbeid unntatt etter EØS-avtalen artikkel 53 nr 3.

Forbudene i §§ 3-1 til 3-4 omfatter ikke avtaler mellom foretak, beslutninger truffet av sammenslutninger av foretak eller samordnet opptreden som er innvilget individuelt unntak etter EØS-avtalen artikkel 53 nr 3, eller som omfattes av regelverk om unntak for grupper av avtaler etter EØS-avtalen artikkel 53 nr 3.

Ny § 1-8 skal lyde:

§ 1-8 Overlevering til fremmede konkurransemyndigheter av opplysninger underlagt taushetsplikt.

For å oppfylle Norges avtaleforpliktelser overfor fremmed stat eller internasjonal organisasjon kan Konkurransetilsynet uten hinder av lovbestemt taushetsplikt gi konkurransemyndigheter i fremmede stater opplysninger som er nødvendige for å fremme norske eller vedkommende stats eller organisasjons konkurransereglene.

Ved utlevering av opplysninger etter første ledd skal Konkurransetilsynet stille som vilkår at opplysningene bare kan formidles videre med samtykke fra Konkurransetilsynet, og bare for det formål som samtykket omfatter.

Kongen kan gi forskrift om overlevering av opplysninger etter første og annet ledd.

§ 3-1 annet ledd skal lyde:

Tilsvarende må én eller flere leverandører ikke fastsette eller søke å påvirke priser, rabatter eller avanser for avtakernes salg av varer eller tjenester.

§ 3-1 fjerde ledd første punktum skal lyde:

Forbudene i annet og tredje ledd er ikke til hinder for at en enkelt leverandør oppgir veiledende priser for avtakernes salg av varer eller tjenester.

§ 3-4 første ledd skal lyde:

Sammenslutninger av ervervsdrivende må ikke selv fastsette eller oppfordre til reguleringer som er nevnt i §§ 3-1 til 3-3 eller til reguleringer i strid med vedtak etter §§ 3-9 til 3-11.

§ 3-10 første ledd skal lyde:

Konkurransetilsynet kan ved enkeltvedtak eller forskrift gripe inn mot vilkår, avtaler og handlinger dersom tilsynet finner at disse har til formål, virkning eller er egnet til å begrense konkurransen i strid med formålet i lovens § 1-1.

§ 3-10 fjerde ledd annet og tredje punktum skal lyde:

Vedtaket kan *dessuten* gå ut på å regulere ervervsdrivendes priser. *Det gjelder også når det foreligger markedssvikt som følge av naturlig monopol, offentlige reguleringer eller andre forhold.*

§ 3-11 nytt fjerde ledd skal lyde:

Konkurransetilsynet kan vedta midlertidig forbud mot å gjennomføre et bedriftserverv eller vedta andre tiltak dersom det er rimelig grunn til å anta at ervervet vil kunne lede til eller forsterke en vesentlig begrensning av konkurransen og Konkurransetilsynet anser det nødvendig for å kunne gjennomføre et eventuelt senere vedtak om inngrep i medhold av bestemmelsen her.

Nåværende fjerde til sjuende ledd blir femte til åttende ledd.

§ 3-11 femte ledd skal lyde:

Før det foretas inngrep etter *første ledd*, skal Konkurransetilsynet ha forsøkt å komme fram til en minnelig løsning med den eller de ervervsdrivende.

§ 3-11 sjuende ledd tredje punktum skal lyde:

Dersom tilsynet varsler inngrep, gjelder fristene i *sjette ledd* på vanlig måte for tilsynets videre behandling.

§ 3-11 åttende ledd annet punktum skal lyde:

Konkurransetilsynet kan gi nærmere bestemmelser om innmeldingsordningen i *sjuende ledd*.

§ 6-1 første ledd første punktum skal lyde:

Enhver plikter å gi konkurransemyndighetene de opplysninger disse myndigheter krever for å kunne ut-

føre sine gjøremål etter loven, blant annet for å undersøke en mulig overtredelse av denne lov eller vedtak i medhold av denne lov, eller for å undersøke pris- og konkurranseforhold ellers, og for å kunne oppfylle Norges avtaleforpliktelser overfor fremmed stat eller internasjonal organisasjon.

§ 6-1 annet ledd skal lyde:

På samme betingelser som nevnt i første ledd, kan konkurransemyndighetene for gransking kreve utlevert alle typer forretningspapirer, møtereferater og andre nedtegnelser, samt informasjon som er lagret ved hjelp av datamaskin eller annet teknisk hjelpemiddel.

§ 6-1 tredje ledd oppheves.

Nåværende fjerde til sjetten ledd blir tredje til femte ledd.

§ 6-4 første ledd skal lyde:

For å sikre at et enkeltvedtak i medhold av denne lov overholdes, kan Konkurransetilsynet bestemme at den vedtaket retter seg mot, skal betale *en løpende* mulkt til staten til forholdet er rettet.

§ 6-4 tredje ledd nytt annet punktum skal lyde:

Konkurransetilsynet kan frafalle påløpt tvangsmulkt.

§ 6-6 første ledd bokstav b skal lyde:

b) overtrer vedtak etter §§ 3-10, 3-11 eller § 4-1 annet eller tredje ledd,

II

Loven trer i kraft straks.

Oslo, i familie-, kultur- og administrasjonskomiteen, den 17. februar 2000

Ågot Valle
fung. leder

Per Sandberg
ordfører

Grethe G. Fossum
sekretær